

Timo Suhonen sd ym.

Kirjallinen kysymys taksilain kolmannen korjausyrityksen onnistumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Järjestäytynyt taksiala taistelee olemassaolostaan sekä asiakkaidensa laadukkaan, turvallisen ja läpinäkyvän järjestelmän puolesta. Lisäksi se taistelee paikastaan työmarkkinoilla alana, joka noudattaa säädöksiä, maksaa palkkaa, jolla tulee toimeen, ja jolla hoidetaan myös työstä tehdyt sivukulut.

Suuren taksiuudistuksen jälkeen on lain porsaanreikiä yritetty tilkitä, siinä onnistumatta. Nyt kolmannella kerralla maan hallituksella ei ole varaa epäonnistua. Taksialalle tulleet alustatalouden toimijat ovat toimillaan rapauttaneet järjestelmää — etenkin suurissa kaupungeissa. On tullut toteen näytetyksi, että alustatalouden taksiautoilijat eivät kirjaa kaikkia ajojaan alustan sovellukseen. Tämä osa uhkaa jäädä uudeksi harmaan talouden lailla suojatuksi temmelyskentäksi.

Alustakuljettajat ovat jopa itse avautuneet, että työstä ei jää rahaa elämiseen eikä muiden lakisääteisten maksujen maksamiseen. On ilmeistä, että ihmiskaupan, pakkotyön ja kiskonnan tunnusmerkistöt lähestyvät monissa tapauksissa. Tiedossa on, että alustatalouden toimijoiden provisio on jopa 25 % kyydin kokonaishinnasta. Järjestäytyneiden taksioperaattoreiden palvelumaksu on noin 10—13 %:n välillä ja tällöin auton kilometrit, kyydit ja kuljettajan työtunnit ovat läpinäkyvästi todennettavissa ja raportoitavissa taksamittareista.

Taksiyrittäjät on nyt ajettu ahtaalle, koska epäterve hintakilpailu estää autoilijoita investoimasta laatuun, kalustoon ja kuljettajien säällisiin työoloihin sekä työsuhteiden pysyvyyteen. On muistettava, että taksit ovat tärkeä osa terveydenhoidon logistiikkaa. Huoltovarmuuden kannalta on ammattimainen ja osaava alan ammattilainen tärkeässä roolissa.

Lisäksi on myös osoitettu, että taksiluvan voi suorittaa etäkoulutuksena aina koetta myöten toinen henkilö toisen puolesta. Tämä on mahdollistanut sen, että markkinoille on muodostunut epäpätevien kuljettajien joukko, joilta edes välttävä suomen kielen ymmärrys puuttuu ja taksikoulutuksen tavoitteet ovat jääneet saavuttamatta.

Taksialalla on ollut jo toimivia omavalvontamekanismeja ja taksitarkastajia. Nyt jopa poliisi ja viranomaiset ovat nostaneet kätensä pystyyn villien taksien toimintaan liittyen; autoihin, jotka matelevat ruutukaavakortteleissa asiakkaita metsästäen ja tukkivat suurten yleisötapahotumien lähiväylät jopa yleistä tien liikkujan turvallisuutta vaarantaen. Taksialan epätoivoisuus näkyy eniten asiakkaille. Taksialan kunnianpalautus vaatii hallitukselta määrätietoisia ja topakoita toimia.

Kirjallinen kysymys KK 268/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä taksilain uudistuksen yhteydessä turvatakseen taksialan toiminnan koko Suomessa,

millä toimilla hallitus aikoo turvata Suomen työläinsäädännön ja Kansainvälisen työjärjestö ILO:n sopimusten toteutumisen ja säällisen työn tekemisen sekä palkkauksen ja sosiaalisten etujen täyttymisen, jotta taksialalta loppuvat hätähuudot alipalkkauksesta ja kiskonnasta,

tuleeko kaikkiin taksiautoihin taksamittarit, jotka ovat yhteydessä operaattoriin sekä onko hallituksella aie edistää aloitetta virallista taksirekisterikilvestä, jotta asiakkaat tunnistavat viralliset, turvalliset ja laadukkaat taksit,

miten taksinkuljettajien pätevyys, oppiminen ja kielitaito saavutetaan taksikuljettajan koulutuksessa ja miten varmistetaan etenkin se, ettei näennäisesti päteviä valetakseja pääse syntymään lisää,

onko hallitus kaavailemassa alustatalouden toimijoille ja taksioperaattoreille pakollisia taksitarkastajia suorittamaan alan omavalvontaa,

miten hallitus lisää alustatalouden toimijoiden vastuuta nimissään tehdystä liiketoiminnasta ja sen aiheuttamista sivukuluista, jotka tehdystä työstä tai palveluelinkeinon harjoittamisesta on laissa määrätty,

aikooko hallitus säätää alustatalouden alla toimijat pakollisesti tulorekisterin asiakkaisiksi ja onko hallitus määräämässä sovelluksen omistajayhtiön pääurakoitsijan asemaan, jossa se vastaa allaan toimivien taksinkuljettajien työ- ja lepoaikasäädöksistä sekä kaikista mak-suista, veroista ja sivukuluista kuten omistaan,

onko hallituksen mielestä kohtuullista, että alustatalouden toimijat ottavat jopa 25 %:n provision taksikyydin kokonaishinnasta ja

mitä hallitus aikoo tehdä taksityön halpuuttamisen lopettamiseksi ja turvallisuuden palauttamiseksi taksialalle?

Helsingissä 10.9.2025

Timo Suhonen sd
Juha Viitala sd